

Het lekkerste terras

Kweek zelf je
groenten en kruiden in potten

 Weinig ruimte? Veel smaak! Handige tips en heerlijke recepten

Angelo Dorny

met foto's van Jan Crab en Angelo Dorny

Inhoud

Voorwoord 6

01
Over welke pottentuin beschik je? 8
Grijze koer 9
Terras of balkon 9
Dakterras 10
Studenten op kot 10
Kleine stadstuin 10

02
De pot op! 12
Waarom een pottentuin? 13
Planning is de helft van het werk 13
Shopper 13
Welke pot kies je het best? 14
• Stenen potten 14
• Plastic 15
• Sierpot of cache-pot 15
Weg met dat water 15
Welke potmaat kies je? 15

03
Potgrond 18
Zelf je grondsamenstelling maken 19
Stikstof – fosfor – kalium 19
Potgrond versus zaai- en stekgrond 19
Wat met je potgrond na de zomer? 19

04
Water geven 22
Wanneer geef je het best water? 23
Gieter of tuinslang 23
Geef water in een schaalje 23
Op reis 24
Hitte 24

05
Voeding 28
Kies voor organische meststoffen 29
Kunstmeststof 29
Maak je eigen vloeibare meststof 30
Het meststoffenlijstje 30
Gebreksverschijnselen 30

06
Standplaats 32
Vindt je plant het niet erg om wind te vangen? 33
Hoogteverschillen maken mooi 33

07
Combinaties 36
Een minimoestuin 37
Wat met bolgewassen? 37
Herken je planten 38
Verzorging en onderhoud van je planten 38

08
Bezige beestjes 42
Een leger bladluizen gesignaleerd 43
Hoe pak je slakken aan? 43
Weg met vervelende insecten 44
• Je kruidentuintje 44
• Weg wespen 44
• Bye, bye muggen 45
• Wat begin je tegen mieren? 45
• Weg met de vliegen 45

09
Groenten die het goed doen in pot 48
Planten is de boodschap 49
Net niet goed genoeg 49
Groenten en kruiden kopen 49
Vruchtgewassen: 50
• Aubergine 50
• Augurk 51
• Courgette 52
• Komkommer 54
• Paprika / peper 55
• Tomaat 56
Bladgewassen: 58
• Andijvie 58
• Postelein 59
• Prei 62
• Sla 63
• Snijbiet 64
• Spinazie 66
• Veldsla 67
Koolgewassen: 70
• Boerenkool 70
• Savooiekool 72
• Tatsoi 73
Bol- en knolgewassen: 74
• Aardappel 74
• Knoflook 75
• Knolvenkel 76
• Ui 77

Peulgewassen: 80
• Boon 80
• Erwt 81
• Tuinboon 82
Wortelgewassen: 84
• Radijs 84
• Wortel of peen 85
Vreemde vogels: 88
• Aardbei 88
• Witlof 89
• Oost-Indische kers 90

10
Kruiden en zo 92
Wat je moet weten over kruiden 93
Combineren maar 93
• Basilicum 94
• Peterselie 95
• Rozemarijn 98
• Salie 99
• Tijm 100

11
Wat je zelf kweekt smaakt beter 104
Moestuin vs. supermarkt 105
• Pompoenfrietjes 106
• Pasta met gele en rode kerstomaatjes 108
• Eenpansgerecht met kip, rijst, gember en Spaanse peper 110
• Tomaat met basilicum en mozzarella in de oven 114
• Puur witlof 116
• Zalm met spinazie en groene asperges 118
• Broodje met geroosterde aubergine, courgette en tomaten 122
• Erwtensoepp met frisse touch 124
• Ovenschotel van kip en zuiderse groenten 128
• Gerookte zalm met mango en citroensap 130

Trefwoordenlijst 134

Dankwoord 136

Notities 138

Dorny, Angelo
Het lekkerste terras. Kweek zelf je groenten en kruiden in potten

© 2013, Angelo Dorny en Davidsfonds Uitgeverij nv
Blijde Inkomststraat 79-81, 3000 Leuven
www.davidsfonds.be, www.twitter.com/davidsfonds, www.facebook.com/davidsfondsuitgeverij
www.facebook.com/vergetengroenten.be
Foto's: Jan Crab, Angelo Dorny
Vormgeving: Patrizia Enna

D/2013/0240/10
ISBN 978-90-5826-934-8
NUR 423, 424

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

01 Over welke pottentuin beschik je?

Zeg niet zomaar terras tegen een dakterras. Of tuin tegen een stadstuintje. Elke plaats heeft voor- en nadelen, positieve en negatieve eigenschappen. Je stemt ook je pottentuin voor een groot deel af op de plaats waar je planten groeien. Zo zal het op een dakterras in het voorjaar sneller warm zijn, maar in de zomer te warm voor bepaalde groenten en kruiden. Tijd om alle twijfels van tafel te vegen en komaf te maken met onduidelijkheden. Je pottentuin in een stadstuintje, op een dakterras, balkon of koer. Het kan allemaal!

Grijze koer Wees creatief

Een klein koertje wordt al snel gedegradeerd tot grijze, kale hoek waar je haast niet komt. De kleine oppervlakte mag je geen twijfel bezorgen. Je zorgt voor planten die het koertje wat opfleuren, met eetbare, kleurrijke bloemen, groenten of kruiden. Bedenk dat je in de hoogte moet werken om het plaatsgebrek te compenseren. Hang een paar potten aan de muur met stevige hangers of zorg voor niveaunderschillen. Dat geeft je koer een grotere indruk en belevingsvermogen. Ga ook op zoek naar leuke tuinspullen in een tuincentrum of tweedehandszaken.

Terras en balkon Benut de ruimte die je hebt

Bij een terras of balkon zit de uitdaging in het optimaal benutten van de ruimte. Er moet immers plaats zijn voor een tafel met enkele stoelen zodat je ook buiten kan genieten van het lekkere weer of van wat er allemaal

groeit. Bloembakken en potten, geplaatst op niveaus om hoogteverschillen te creëren, zijn uitstekend. Een witte, neutrale muur zorgt ervoor dat je kan uitpakken met enkele kleurrijke groenten, kruiden of bloemen. Sobere ramen kan je dan weer aankleden met enkele klimmende planten. Wees creatief en benut elke meter zo goed als mogelijk.

BEDENK DE GEKSTE COMBINATIES OM VAN JOUW TERRAS OF BALKON EEN SMULTUIN TE MAKEN.

WEES CREATIEF. PLANT EETBARE VIOOLTJES IN EEN HOUTEN KISTJE.

Dakterras

Warm in het voorjaar, heet in de zomer

Een dakterras biedt in het voorjaar extra warmte om sneller aan de slag te gaan. Stenen nemen snel warmte op en houden die ook langer vast. Enkele zonnige dagen zijn voldoende om te beginnen. Bedenk wel dat je in de zomer rekening moet houden met hete temperaturen door de zon. Sommige planten horen er dus niet thuis. Selecteer vooraf om problemen te voorkomen.

Studenten op kot

Bewuste jongeren

Studenten worden bewust en ruilen fastfood in voor verse voeding. Een kruiden- of groentehoekje op kot zie je dus wel vaker. Wil je zelf aan de slag gaan met een kruidenhoekje? Koop de kruiden in het tuincentrum om de hoek, zorg voor een zonnig plekje in de keuken en geef regelmatig water. Elke plant kan je afzonderlijk

in een pot planten. Ruimte is ook hier beperkt, dus wees creatief met de omvang van je potten. In het weekend gaan veel studenten over huis. Kies daarom enkel kruiden die weinig water nodig hebben, zoals rozemarijn, tijm, oregano of marjolein.

Kleine stadstuin

Gezellige drukte

Een tuintje in de stad brengt gezelligheid en tegelijk drukte met zich mee. Een stadstuintje is meestal erg klein met muren en bomen. Benut de plaats door je potten doordacht op te stellen. Zet bijvoorbeeld geen grote potten op het eind van je tuin. Dat bezorgt je alleen maar een hoop sleurwerk met water. Deel je pottentuin in stukjes en maak ze op elk ogenblik toegankelijk. Hang door middel van een haak enkele potten hoger. Dat zorgt ervoor dat je meer potten kan plaatsen op kleine oppervlaktes.

02 De pot op!

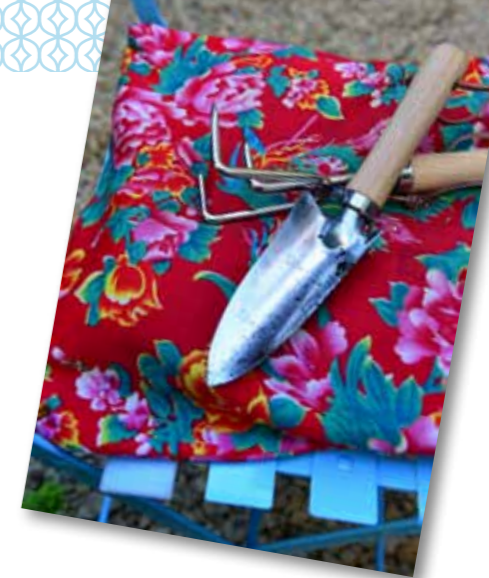
Laat ons even heel eerlijk zijn: tuinieren in potten of bakken is niet nieuw. Meer nog, je zou ervan versteld staan hoeveel mensen dat al jaren doen. Geen uitvinding dus, maar tuinieren in potten wordt nog te weinig gedaan en daar moet nu verandering in komen. Je laat je vrienden en familie zien dat het anders kan. Dat potten en bakken op je terras of balkon niet alleen functioneel zijn, maar ook erg mooi. Je werkt met leuke kleurtjes en experimenteert met verschillende groenten en kruiden. Lap gewoon lekker alles aan je laars en maak de gekste potcombinaties!

Waarom een pottentuin?

Pronken bij je vrienden of familie, een lekkere oogst en plezier.

Wie een eigen pottentuin maakt, moet vooral deugd hebben van het enthousiasme en het plezier dat je hierin vindt. Het is een fabeltje dat een pottentuin geen werk vraagt. Maar dagelijks enkele minuten aandacht voor je planten betekent tijdswinst op lange termijn. Je zal al snel merken dat je tuintje helemaal niet tijdrovend is, maar eerder leuk en ontspannend. Elke dag water geven neem je er dan graag bij, niet?

Informeer je vooraf over combinaties van planten die het goed doen bij elkaar of niet. Een pottentuin kan je trouwens bijna het hele jaar door beplanten. Dat stelt je in staat om onafgebroken te oogsten.

Een eigen pottentuin is:

- **FUN:** je maakt plezier door de planten dagelijks de nodige verzorging te even.
- **GEZELLIG:** je biedt je vrienden en familie eigen geteelde groenten en kruiden aan, en dat op een terras of balkon: fantastisch, toch? Pronken is toegestaan!
- **EDUCATIEF:** je bezorgt jezelf, je kinderen of kleinkinderen een les in plantengroei.
- **MOOI:** ben je het beu om op een pot of bak eenjarige bloemen te kijken? Dan is zo'n pottentuin iets voor jou. Alles wat erin groeit, is eetbaar en het oogt bovendien heel mooi.

Shoppen

Houd het beperkt

Een eigen pottentuin hoeft niet peperduur te zijn. Je hebt natuurlijk wel enkele basis-materialen nodig om te starten, maar wees gerust dat je ook die tot het minimum kan beperken. Koop niet impulsief en niet te veel. Kijk de kat uit de boom en experimenteer. Investeer in een paar stevige potten, een plantschopje, een gieter, wat labels om de planten te merken en een goede potgrond.

Planning

is de helft van het werk

Ready, set, go!

Groenten, kruiden en fruit in potten houden is niet moeilijk, maar vergt wel een sterke planning. Je houdt er vooraf best rekening mee dat je in de loop van het seizoen je groenten of kruiden moet vervangen.

Tips & Tricks

Wil je budgetvriendelijk shoppen? Schuim rommelmarkten of tweedehandszaken af. Spullen die je in je pottentuin een tweede leven geeft, zijn vaak makkelijk te vinden en kosten bijna niets.

Welke pot kies je het best? Dilemma's

Het aanbod in potten en bakken is zo groot dat je als beginnende en zelfs gevorderde tuinier vaak met de handen in het haar zit. Welke pot is geschikt? Hoe groot? Steen of plastic? Belangrijke keuzes met al even belangrijke gevolgen.

Stenen potten Heavy & duurzaam

Een stenen pot oogt mooi, heeft de eigenschap duurzaam te zijn en is – met uitzondering van de invloed van hevige vorst – tijdloos. Bedenk wel dat je een breuk hebt eenmaal de pot gevuld is met aarde. Handig is het niet, en al helemaal niet als je rugklachten hebt. Door gebruik te maken van een plateau op wieltjes verlicht je het werk en verplaatst je de potten

POTSCHERVEN ZORGEN VOOR EEN GOEDE DRAINAGE IN JE POT.

op eigen kracht. Kies je ervoor om de potten te laten staan, dan kan je vrijwel meteen aan de slag. Stenen potten sieren jarenlang je tuin, balkon of terras. Ze zijn vaak wat duurder, maar erg duurzaam.

Tips & Tricks

MOS- EN GROENAANSLAG. Wie stenen potten in de tuin heeft, ziet al snel mos en groenaanslag verschijnen. De decoratieve waarde daarvan is groot. Zo groot dat je de natuur een handje kan helpen. Wrijf de (terracotta) potten in met karnemelk of yoghurt om snel resultaat te boeken. Heb je het liever netjes en strak, dan reinig je ze best tijdig met warm water en detergent, net voor of na de winter.

Wil je voorkomen dat je terracottapotten in de winter barsten? Reinig ze en berg ze tijdig op. Potten met planten zet je beter beschut om de vorstschade te beperken. Stenen potten nemen veel water op en dus gaan ze bij hevige vorst snel stuk.

Plastic Goedkoop en licht, maar minder duurzaam

Plastic potten zijn een vaste waarde geworden op het terras of balkon. Ze zijn licht en dus makkelijk zelf te verplaatsen. Omdat ze meestal goedkoper zijn, winnen ze in snel tempo aan populariteit. Terecht, want er is ook helemaal niets mis mee om ze in je tuin te hebben staan. Bedenk wel dat ze een andere uitstraling geven en meestal minder duurzaam zijn. Bij hevige vorst barsten ze. Dat voorkom je door ze tijdig op te bergen en pas in het voorjaar weer boven te halen. Plastic potten houden het vocht meestal langer vast omdat de structuur minder poreus is dan die van stenen exemplaren. Veel zon en hoge temperaturen doen ze dan weer sneller opwarmen waardoor je meer water moet geven.

mag je helemaal niets planten. Er zijn geen drainagegaten voorzien waardoor de plant snel zal rotten.

Weg met dat water Voorzie een goede drainage in je pot

Gaten onderaan in je pot zijn erg belangrijk wanneer je begint. Zonder een goede drainage kunnen planten niet groeien. Voor een goede waterhuishouding en tegen het wegspoelen van de aarde, leg je onderaan potscherven. Je kan ook kiezen voor zogenaamde drainagekorrels die in de handel te koop zijn.

Welke potmaat kies je? Size matters

De juiste potmaat voor je planten, is als de gepaste schoenen voor je voeten. Zonder de juiste maat gaat er vaak heel wat mis en kom je in de problemen. Laat de pot met de plant meegroeien. Dat wil zeggen dat je de plant tijd geeft om te groeien. Niet alleen bovengronds, maar ook ondergronds. Meestal staat de potmaat in de winkel aangegeven in liter. Van 1, 1,5, 3 en 5 l tot 10, 15 en zelfs 25 l. De inhoud verschilt sterk van elkaar. Een pot voor voldoende aarde en voeding voor een heel seizoen is 3 tot 7,5 l. Groter heeft vaak weinig zin. Wil je combineren met andere planten, dan moet de pot – vanzelfsprekend – ook groter zijn.

Tips & Tricks

WAT NU? Welke pot je kiest, is sterk afhankelijk van wat je wil en wat je zoekt. Heb je liever een oude, cosy cottage-uitstraling en ben je bereid te investeren in enkele leuke potten, dan zijn de stenen exemplaren de beste oplossing. Heb je ze liever een stuk goedkoper, dan kies je voor plastic. Vooraf goed plannen is van groot belang.

Sierpot of cache-pot Cache-watte?

Nog belangrijker dan de soort pot die je koopt, is de bedoeling die je hebt. Ga je onmiddellijk planten in je pot, kijk dan uit of er onderaan gaten zitten. Sierpotten zijn meestal helemaal dicht en bedoeld om het plastic potje van de plant te camoufleren. In zo'n potten kan en